

Sri Durga Devi

Shodashopachara Puja

Vidhanam

శ్రీ దుర్గా షోడశోపచార పూజ

(ముందుగా పూర్వాంగం, గణపతి పూజ

చేయవలెను. తరువాత ఈ క్రింది పూజావిధానం
చేయవలెను.)

పునః సంకల్పం -

పూర్వోక్త ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభ
తిథౌ శ్రీ జగదంబా ప్రసాదేన సర్వాపన్నివృత్యర్థం
మనోవాంఛాఫల సిద్ధ్యర్థం, మమ సమస్త
వ్యాధినాశనద్వారా క్షిప్రమేవారోగ్యప్రాప్త్యర్థం,
గ్రహపీడానివారణార్థం, పిశాచోపద్రవాది సర్వారిష్ట

నివారణార్థం క్షేమాయుః సకలైశ్వర్య సిద్ధ్యర్థం

శ్రీమహాకాళీ శ్రీమహాలక్ష్మీ శ్రీమహాసరస్వతీ

స్వరూపిణీ శ్రీ దుర్గా పరాదేవీ ప్రీత్యర్థం, సంభవద్భిః

ద్రవ్యైః సంభవద్భిః ఉపచారైశ్చ సంభవతా నియమేన

సంభవితా ప్రాకారేణ శ్రీసూక్త విధానేన యావచ్ఛక్తి

ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే ||

ప్రాణప్రతిష్ఠా -

ఓం అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః

పునః ప్రాణమిహ నో ధేహి భోగం |

జ్యోక్ష్వశ్యేమ సూర్యముచ్చరన్త

మనుమతే మ్మడయా" నః స్వస్తి ||

అమృతం వై ప్రాణా అమృతమాపః

ప్రాణానేవ యథాస్థానముపహ్వాయతే ||

అస్మిన్ బింబే సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం

సశక్తిం పతిపుత్రపరివార సమేతం శ్రీమహాకాళీ

శ్రీమహాలక్ష్మీ శ్రీమహాసరస్వతీ స్వరూపిణీ శ్రీదుర్గా

పరాదేవీ ఆవాహితా భవ స్థాపితా భవ | సుప్రసన్నో
భవ వరదా భవ | స్థిరాసనం కురు ప్రసీద ప్రసీద ||
స్వామిని శ్రీజగన్మాతా యావత్పూజావసానకం |
తావత్త్వం ప్రీతిభావేన బింబేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు
||

ధ్యానం -

ఖడ్గం చక్రగదేషు చాపపరిఘాన్ శూలం భుశుండిం
శిరః

శంఖం సందధతీం కరైస్త్రినయనాం

సర్వాంగభూషావృతాం |

నీలాశ్మద్యుతిమాస్యపాదదశకాం సేవే మహాకాళికాం

యామస్తాత్ స్వపితే హరౌ కమలజో హంతుం

మధుం కైటభం ||

అక్షస్రక్పరశూగదేషుకులిశం పద్మం ధనుః

కుండికాం

దండం శక్తిమసిం చ చర్మ జలజం ఘంటాం

సురాభాజనం |

శూలం పాశసుదర్శనే చ దధతీం హస్తైః

ప్రవాళప్రభాం

సేవే సైరిభమర్దినీమిహ మహాలక్ష్మీం సరోజస్థితాం

||

ఘంటాశూలహలాని శంఖముసలే చక్రం ధనుః

సాయకం

హస్తాబ్జైర్దధతీం

ఘనాంతవిలసచ్ఛీతాంశుతుల్యప్రభాం ||

గౌరీదేహసముద్భవాం త్రిజగతామాధారభూతాం

మహా-

-పూర్వామత్ర సరస్వతీమనుభజే

శుంభాదిదైత్యార్దినీం ||

సింహస్థా శశిశేఖరా మరకతప్రఖ్యైశ్చతుర్భిర్భుజైః

శంఖం చక్ర ధనుః శరాంశ్చ దధతీ నేత్రైస్త్రైభిః శోభితా

|

ఆముక్తాంగద హార కంకణరణత్కాంచీరణన్నూపురా
దుర్గా దుర్గతిహారిణీ భవతు నో రత్నోల్లసత్కుండలా

||

ఓం శ్రీమహాకాళీ శ్రీమహాలక్ష్మీ శ్రీమహాసరస్వతీ
స్వరూపిణీ శ్రీదుర్గా పరాదేవ్యై నమః ధ్యాయామి |

ఆవాహనం -

హిరణ్యవర్ణాం హారిణీం సువర్ణ రజతస్రజాం |

చంద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ

||

ఆగచ్ఛ వరదే దేవి దైత్యదర్పవినాశిని |

పూజాం గృహాణ సుముఖి నమస్తే శంకరప్రియే ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ఆవాహయామి |

ఆసనం -

తాం మ ఆ వహ జాతవేదో లక్ష్మీమనపగామినీం

|

యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయం గామశ్వం

పురుషానహం ||

అనేకరత్న సంయుక్తం నానామణిగణాన్వితం |

ఇదం హేమమయం దివ్యమాసనం ప్రతిగృహ్యతాం

||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః నవరత్న ఖచిత

సువర్ణసింహాసనం సమర్పయామి |

పాద్యం -

అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రబోధినీం |

శ్రీయం దేవీముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతాం ||

గంగాదిసర్వతీర్థేభ్య ఆనీతం తోయముత్తమం |

పాద్యార్థం తే ప్రదాస్యామి గృహాణ పరమేశ్వరి ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః పాదయోః పాద్యం

సమర్పయామి |

అర్ఘ్యం -

కాం సోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారామార్ద్రాం జ్వలంతీం

త్పప్తాం తర్పయంతీం |

పద్మేస్థితాం పద్మవర్ణాం తామిహోపహ్వయే శ్రీయం

||

గంధ పుష్పాక్షతైర్మృతమర్ఘ్యం సంపాదితం మయా |

గృహాణ త్వం మహాదేవి ప్రసన్నా భవ సర్వదా ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం

సమర్పయామి |

ఆచమనీయం -

చ॒న్ద్రాం ప్ర॑భా॒సాం య॑శ॒సా జ్వ॑ల॒న్తిం శ్రీ॑యం లో॒కే

దే॒వజు॑ష్టా॒ముదా॒రాం |

తాం ప॒ద్మీ॑నీ॒మీం శ॑రణమ॒హం ప్ర॑పద్యే॒లక్ష్మీ॑ర్మే

న॒శ్యతాం॒ త్వాం వృ॑ణే ||

కర్పూ॒రేణ॑ సుగంధేన వా॒సితం॑ స్వాదు శీతలం |

తో॒యమా॑చమనీయార్థం గృహాణ పరమేశ్వరి ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ముఖే ఆచమనీయం

సమర్పయామి |

మధుపర్కం -

కాపిలం దధి కుందేందుధవళం మధుసంయుతం |

స్వర్ణపాత్రస్థితం దేవి మధుపర్కం గృహాణ భోః ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః మధుపర్కం

సమర్పయామి |

పంచామృత స్నానం -

పయో దధి ఘృతం చైవ శర్కరా మధు సంయుతం

|

పంచామృతం మయాఽఽనీతం స్నానార్థం

ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః పంచామృతస్నానం

సమర్పయామి |

శుద్ధోదకస్నానం -

ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధి జాతో వనస్పతిస్తవ

వృక్షోఽథ బిల్వః |

తస్య ఫలాని తపసా నుదన్తు మా యాన్తరాయాశ్చ

బాహ్య అలక్ష్మీః ||

శుద్ధం యత్సలీలం దివ్యం గంగాజలసమం స్మృతం

|

సమర్పితం మయా భక్త్యా స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం

||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః శుద్ధోదక స్నానం

సమర్పయామి |

స్నానానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి

|

వస్త్రం -

ఉపైతు మాం దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణీనా సహ |

ప్రాదుర్భూతోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మిన్ కీర్తిమృద్ధిం దదాతు

మే ||

అభి వస్త్రా సువసనాన్యర్వాభి దేనూః సుదుఘాః

పూయమానః |

అభి చంద్రా భర్తవే నో హిరణ్యాభ్యశ్వాన్తథినో దేవ సోమ

||

పట్టయుగ్మం మయా దత్తం కంచుకేన సమన్వితం

|

పరిధేహి కృపాం కృత్వా మాతర్దుర్గార్తినాశినీ ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః వస్త్రయుగ్మం

సమర్పయామి |

సౌభాగ్యసూత్రం -

క్షుత్పిపాసామలాం

జ్యేష్ఠామలక్ష్మీర్నా శయాంయహం |

అభూతిమసమృద్ధిం చ సర్వాన్ నిర్ణద మే గృహాత్

||

సౌభాగ్యసూత్రం వరదే సువర్ణమణిసంయుతం |

కంఠేఽర్పయామి దేవేశి సౌభాగ్యం దేహి మే సదా

|| [బధ్నామి]

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః సౌభాగ్యసూత్రం

సమర్పయామి |

గంధాది పరిమళద్రవ్యాణి -

గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం |

ఈశ్వరీగం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే

శ్రీయం ||

గంధం -

శ్రీఖండం చందనం దివ్యం గంధాఢ్యం సుమనోహరం

|

విలేపనం సురశ్రేష్ఠే చందనం ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః చందనం

సమర్పయామి |

హరిద్రాచూర్ణం -

హరిద్రారంజితే దేవి సుఖసౌభాగ్యదాయినీ |

తస్మాత్త్వాం పూజయాంయత్ర సుఖం శాంతిం

ప్రయచ్ఛ మే ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః హరిద్రాచూర్ణం

సమర్పయామి |

కుంకుమం -

కుంకుమం కామదం దివ్యం కామినీకామసంభవం

|

కుంకుమేనార్చితా దేవీ కుంకుమం ప్రతిగృహ్యతాం

||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః కుంకుమం

సమర్పయామి |

సిందూరం -

సిందూరమరుణాభాసం జపాకుసుమసన్నిభం |

అర్చితం తే మయా భక్త్యా ప్రసీద పరమేశ్వరి ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః సిందూరం

సమర్పయామి |

కజ్జలం -

చక్షుభ్యాం కజ్జలం రంయం సుభగే శాంతికారకం |

కర్పూరజ్యోతిముత్పన్నం గృహాణ పరమేశ్వరి ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః కజ్జలం సమర్పయామి

|

ఆభరణం -

మన॑సః కా॒మ॒మా॒కూ॑తిం వా॒చః స॒త్య॑మ॒శీ॒మహి॑ |

ప॒శూ॒నా॒గ్ం రూ॒ప॒మన్న॑స్య మయి॒ శ్రీః శ్రే॑యతాం

యశః॑ ||

హార కంకణ కేయూర మేఖలా కుండలాదిభిః |

రత్నాఢ్యం హీరకోపేతం భూషణం ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ఆభరణాని

సమర్పయామి |

పుష్పమాలా -

కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సంభవ కర్దమ |

శ్రియం వాసయ మే కులే మాతరం పద్మమాలినీం

||

మాల్యాదీని సుగంధీని మాలత్యాదీని భక్తితః |

మయాఽఽహృతాని పుష్పాణి పూజార్థం

ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః పుష్పమాలాం

సమర్పయామి |

అథాంగ పూజా -

ఓం దుర్గాయై నమః - పాదౌ పూజయామి |

ఓం గిరిజాయై నమః - గుల్ఫౌ పూజయామి |

ఓం అపర్ణాయై నమః - జానూనీ పూజయామి |
ఓం హరప్రియాయై నమః - ఊరూ పూజయామి |
ఓం పార్వత్యై నమః - కటిం పూజయామి |
ఓం ఆర్యాయై నమః - నాభిం పూజయామి |
ఓం జగన్మాత్రే నమః - ఉదరం పూజయామి |
ఓం మంగళాయై నమః - కుక్షిం పూజయామి |
ఓం శివాయై నమః - హృదయం పూజయామి |
ఓం మహేశ్వర్యై నమః - కంఠం పూజయామి |
ఓం విశ్వవంద్యాయై నమః - స్కంధౌ పూజయామి
|
ఓం కాళ్యై నమః - బాహూ పూజయామి |
ఓం ఆద్యాయై నమః - హస్తౌ పూజయామి |
ఓం వరదాయై నమః - ముఖం పూజయామి |
ఓం సువాణ్యై నమః - నాసికాం పూజయామి |
ఓం కమలాక్ష్యై నమః - నేత్రే పూజయామి |
ఓం అంబికాయై నమః - శిరః పూజయామి |

ఓం పరాదేవ్యై నమః - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

|

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః అష్టోత్తరశతనామ

పూజాం సమర్పయామి |

ధూపం -

ఆపః స్ఫుజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లిత వస మే గృహే |

ని చ దేవీం మాతరం శ్రీయం వాసయం మే కులే

||

వనస్పతిరసోద్భూతో గంధాఢ్యో గంధ ఉత్తమః |

ఆఘ్రేయః సర్వదేవానాం ధూపోఽయం

ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ధూపం ఆఘ్రూపయామి

|

దీపం -

ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం పిఙ్గాలాం పద్మమాలినీం |

చంద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమూవహా

||

సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినా యోజితం
మయా |

దీపం గృహాణ దేవేశి త్రైలోక్యతిమిరాపహం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః దీపం దర్శయామి |

ధూప దీపానంతరం శుద్ధాచమనీయం

సమర్పయామి |

నైవేద్యం -

ఆర్ధ్రాం యః కరిణీం యష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీం

|

సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో

మమూవహా ||

శర్కరాఖండఖాద్యాని దధిక్షీరఘృతాని చ |

ఆహారార్థం భక్ష్యభోజ్యం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః నైవేద్యం

సమర్పయామి |

ఓం భూర్భువస్సువః | తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో
దేవస్య ధీమహి |

ధియో యో నః ప్రచోదయాత్ ||

సత్యం త్వా ఋతేన పరిషించామి |

(సాయంకాలే - ఋతం త్వా సత్యేన పరిషించామి)

అమృతమస్తు | అమృతోపస్తరణమసి |

ఓం ప్రాణాయ స్వాహా" | ఓం అపానాయ స్వాహా" |

ఓం వ్యానాయ స్వాహా" | ఓం ఉదానాయ స్వాహా" |

ఓం సమానాయ స్వాహా" |

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి |

అమృతాపిధానమసి | ఉత్తరాపోశనం

సమర్పయామి |

హస్తౌ ప్రక్షాళయామి | పాదౌ ప్రక్షాళయామి |

శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి |

ఋతుఫలం -

ఇదం ఫలం మయా దేవి స్థాపితం పురతస్తవ |

తేన మే సఫలావాప్తిర్భవేజ్జన్మని జన్మని ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ఋతుఫలం

సమర్పయామి |

తాంబూలం -

తాం మ ఆ వహ జాతవేదో లక్ష్మీమనపగామినీం

యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూతం గావో

దాస్యోఽశ్వాన్విన్దేయం పురుషానహం ||

పూగీఫలం మహద్దివ్యం నాగవల్లీదళైర్యుతం |

ఏలాలవంగసంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం

||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః తాంబూలం

సమర్పయామి |

దక్షిణా -

హిరణ్యగర్భగర్భస్థం హేమబీజం విభావసోః |

అనంతపుణ్యఫలదం అతః శాన్తిం ప్రయచ్ఛ మే |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః దక్షిణాం సమర్పయామి

|
నీరాజనం -

సం॒రాజం॑ చ వి॒రాజం॑ చాభి॒శ్రీర్యా॑ చ నో గ్నహే॑ |

లక్ష్మీ॑ రా॒ష్ట్రస్య॑ యా ముఖే॒ తయా॑ మా॒ సగ్ం

స్పజామసి॑ ||

కదలీ॑గర్భసంభూతం కర్పూ॒రం తు ప్రదీ॑పితం |

ఆరా॒ర్తిక॑మహం కుర్వే పశ్య॑ మాం వరదా భవ॑ ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః కర్పూ॒ర నీరా॑జనం

సమర్పయామి॑ |

నీరా॑జనానంతరం శుద్ధా॒చమనీ॑యం

సమర్పయామి॑ | నమస్క॒రోమి॑ |

మంత్రపుష్పం -

ఓం కా॒త్యాయ॑నా॒య వి॒ద్మహే॑ కన్యకు॒మారి॑ ధీమహి

|
తన్నో॑ దుర్గః ప్రచో॒దయా॑త్ ||

శ్రద్ధయా॑ సిక్తయా॑ భక్త్యా॑ హ్యర్థప్రే॒ంణా సమర్పి॑తః |

మంత్రపుష్పాంజలిశ్చాయం కృపయా

ప్రతిగృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః మంత్రపుష్పం

సమర్పయామి |

ప్రదక్షిణ -

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతరకృతాని చ |

తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే |

పాపోఽహం పాపకర్మాఽహం పాపాత్మా

పాపసంభవ |

త్రాహి మాం కృపయా దేవీ శరణాగతవత్సలే |

అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ |

తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష మహేశ్వరి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ఆత్మప్రదక్షిణ

నమస్కారాన్ సమర్పయామి |

సాష్టాంగ నమస్కారం -

ఉరసా శిరసా దృష్ట్యా మనసా వచసా తథా |

పద్భ్యాం కరాభ్యాం కర్ణాభ్యాం

ప్రణామోఽష్టాంగముచ్యతే ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః సాష్టాంగనమస్కారాన్

సమర్పయామి |

సర్వోపచారాః -

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః ఛత్రం ఆచ్ఛాదయామి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః చామరైర్వీజయామి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః నృత్యం దర్శయామి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః గీతం శ్రావయామి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః

ఆందోళికాన్నారోహయామి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః అశ్వానారోహయామి |

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః గజానారోహయామి |

యద్యద్ద్రవ్యమపూర్వం చ పృథివ్యామతిదుర్లభం |

దేవభూషార్థభోగ్యం చ తద్ద్రవ్యం దేవి గృహ్యతాం ||

ఓం శ్రీదుర్గాపరాదేవ్యై నమః సమస్త

రాజ్ఞీయోపచారాన్ దేవ్యోపచారాన్ సమర్పయామి |

యా దేవీ మధుకైటభప్రమథినీ యా

మాహిషోన్ములినీ

యా ధూంరేక్షణచండముండశమనీ యా

రక్తబీజాశినీ |

యా శుంభాదినిశుంభదైత్యదమనీ యా సిద్ధలక్ష్మీ

పరా

సా చండీ నవకోటిశక్తిసహితా మాం పాతు విశ్వేశ్వరీ

|| 7 ||

క్షమా ప్రార్థనా -

అపరాధసహస్రాణి క్రియంతేఽహర్నిశం మయా |

దాసోఽయమితి మాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వరి

||

ఆవాహనం న జానామి న జానామి విసర్జనం |

పూజాం చైవ న జానామి క్షంయతాం పరమేశ్వరి

||

మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం సురేశ్వరి |
యత్పూజితం మయా దేవి పరిపూర్ణం తదస్తు మే
||

అనయా శ్రీసూక్త విధానేన ధ్యానావాహనాది
షోడశోపచార పూజనేన భగవతీ సర్వాత్మికా
శ్రీమహాకాళీ శ్రీమహాలక్ష్మీ శ్రీమహాసరస్వతీ
స్వరూపిణీ శ్రీదుర్గా పరాదేవీ సుప్రీతా సుప్రసన్నా
వరదా భవంతు ||

తీర్థప్రసాద గ్రహణం -

అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధినివారణం |
సమస్తపాపక్షయకరం శ్రీదుర్గాపరాదేవీ పాదోదకం
పావనం శుభం ||

శ్రీమహాకాళీ శ్రీమహాలక్ష్మీ శ్రీమహాసరస్వతీ
స్వరూపిణీ శ్రీదుర్గా పరాదేవ్యై నమః ప్రసాదం శిరసా
గృహ్లామి |